

باشگاه ریاضی مجتمع فرهنگی - آموزشی علامه طباطبائی

لیک حل مساله ریاضی - مسابقات رادیکال

سوالات درسی پایه هفتم - آذر ماه ۱۴۰۳

۱. (۱ امتیاز) در هریک از خانه‌های جدول جادویی 3×3 روبرو،

قرار است اعداد $-۱۹, -۴, -۱, +۲, +۵$ قرار گیرند، به طوری که مجموع اعداد هر سطر و مجموع اعداد هر ستون و مجموع اعداد

$+۲$		
-۱۳		
	$+۵$	

هر یک از دو قطر، با هم برابر شود.

با ذکر دلیل و مرحله به مرحله، جدول را کامل کنید.

پاسخ.

مجموع اعداد، -۶۳ است، پس مجموع اعداد ستون‌ها، ردیف‌ها و قطرها -۲۱ است:

$+۲$		
-۱۳		
(-۱۰)	$+۵$	

$+۲$		
-۱۳		
(-۱۰)	$+۵$	(-۱۶)

$+۲$		
-۱۳	(-۷)	
(-۱۰)	$+۵$	-۱۶

$+۲$		
-۱۳	-۷	(-۱)
-۱۰	$+۵$	-۱۶

$+۲$	(-۱۹)	(-۴)
-۱۳	-۷	-۱
-۱۰	$+۵$	-۱۶

۲. (۲ امتیاز) در دنباله‌های روبرو

$۱۶, ۷, -۲, -۱۱, -۲۰, \dots$

$۹, ۲, -۵, -۱۲, -۱۹, \dots$

الف) اولین عدد مشترک چه خواهد بود؟

ب) دهمین عدد مشترک چه خواهد بود؟

پاسخ.

الف)

دنباله اول به صورت $۱۶ - ۹k_1$ و دنباله دوم به صورت $۹ - ۷k_2$ قابل تعریف است. بنابراین با برابر قرار دادن این دو دنباله داریم:

$$۱۶ - ۹k_1 = ۹ - ۷k_2 \rightarrow ۷(k_2 + ۱) = ۹k_1$$

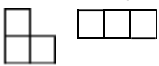
$$\rightarrow \begin{cases} ۹k_1 = ۷n \\ ۷(k_2 + ۱) = ۹n \end{cases}$$

$$n = ۱ \rightarrow \begin{cases} k_1 = ۷ \\ (k_2 + ۱) = ۹ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} k_1 = ۷ \\ k_2 = ۸ \end{cases} \rightarrow -۴۷$$

ب)

$$n = ۱۰ \rightarrow \begin{cases} k_1 = ۷۰ \\ (k_2 + ۱) = ۹۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} k_1 = ۷۰ \\ k_2 = ۸۹ \end{cases} \rightarrow -۶۱۴$$

۴. (۲ امتیاز) با 3×1 مربع می‌توان سه خانه‌ای را ساخت.

این شکل‌ها یکپارچه هستند و اگر دو مربع بخواهند به هم متصل باشند، باید از طریق یک ضلع کامل به هم بچسبند. سایر شکل‌ها

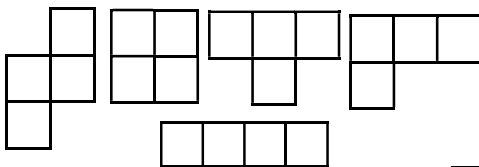
(مثلاً و)، با همین‌ها هم‌نهشت خواهند بود.

الف) اگر بخواهیم ۴ خانه‌ای را بسازیم، چند ۴ خانه‌ای مختلف و غیر هم‌نهشت خواهیم داشت؟ آنها را فهرست کنید.

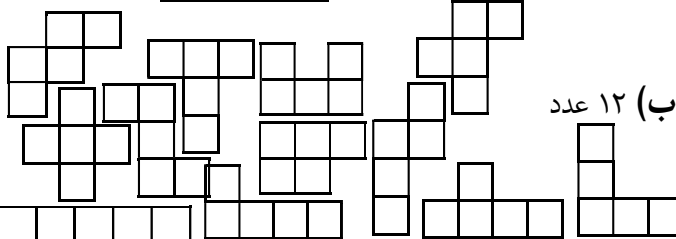
ب) اگر بخواهیم ۵ خانه‌ای را بسازیم، چند ۵ خانه‌ای مختلف و غیر هم‌نهشت خواهیم داشت؟ آنها را فهرست کنید.

پاسخ.

الف) ۵ عدد

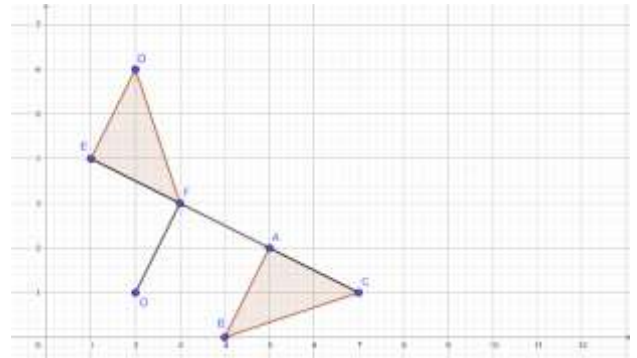

ب) ۱۲ عدد

۳. (۲ امتیاز) اگر $F[۳], E[۴], D[۶], C[۷], B[۴], A[۵]$

مفروض باشند و بدانیم مثلث ABC با دورانی، حول نقطه‌ای، به مثلث DEF تبدیل شده است، مرکز دوران و زاویه دوران را بیابید. حل.

مثلث‌های ABC و DEF قوائم الزاویه متساوی الساقین

مرکز دوران باید روی عمود منصف AE و روی عمود منصف BF باشد، پس روی محل تقاطع آنها، یعنی $O[۱]$ است.

زاویه دوران نیز، مطابق شکل، ۹۰ درجه است.

مساله جواب‌های دیگری نیز می‌تواند داشته باشد.